

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการถือกรรมธรรม์ประกันชีวิต ในจังหวัด เชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลในการศึกษาทั้งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งมีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

1) ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามจากประชากร ใน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน ซึ่งแบบสอบถามจะประกอบไปด้วยข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมการทำประกันชีวิต และคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การทำ และไม่ทำประกันชีวิต และข้อเสนอแนะที่คาดว่าจะประโยชน์ต่อการค้นคว้าแบบอิสระ และธุรกิจประกันชีวิต

2) ข้อมูลทุติยภูมิ จากการรวบรวมข้อมูลที่มีผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้แล้ว จากเอกสารบทความ ข้อมูลทางสถิติของกรมการประกันภัย วารสารการประกันภัย รายงานวิจัย รายงานค้นคว้าแบบ อิสระอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เอกสารเผยแพร่ และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในการอธิบายลักษณะ ทั่วไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้เช่น เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ การศึกษา อาชีพ ฯลฯ ในรูปของ ค่าร้อยละและแจกแจงความถี่

ส่วนที่ 2 ทำการทดสอบสมมุติฐานของการศึกษาโดยทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร อิสระที่มี ผลต่อตัวแปรตามโดยใช้แบบจำลอง โลจิทในการศึกษา เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างต้องเผชิญ กับทางเลือกเชิงคุณภาพ 2 ทางเลือกคือการตัดสินใจเลือกทำและไม่เลือกทำประกันชีวิต ดังนั้นตัว แปรตามมีลักษณะเป็นตัวแปรหุ่นที่มีค่าเป็น 1 หรือ 0 และประมาณค่าพารามิเตอร์โดยใช้วิธีภาวะ น่าจะเป็นสูงสุด (maximum likelihood estimation)

3.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

จากการศึกษาถึงทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ โดยได้ตั้งสมมติฐานว่า การตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตนั้นจะขึ้นอยู่กับตัวแปรจำนวน 8 ตัว ดังต่อไปนี้

$$Y_i = f(\text{MALE}, \text{AGE}, \text{MARR}, \text{EDU0}, \text{EDU1}, \text{INCOME}, \text{RES}, \text{DEBT})$$

Y_i คือ การตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ i

สามารถเขียนในรูปความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 \text{MALE}_i + \beta_2 \text{AGE}_i + \beta_3 \text{MARR}_i + \beta_4 \text{EDU0}_i + \beta_5 \text{EDU1}_i + \beta_6 \text{INCOME}_i + \beta_7 \text{RES}_i + \beta_8 \text{DEBT}_i + \varepsilon_i$$

$Y_i = 1$ คือ ประชาชนคนที่ i ตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิต

$Y_i = 0$ คือ ประชาชนคนที่ i ตัดสินใจไม่เลือกทำประกันชีวิต

β_0 คือ ค่าคงที่

$\beta_1 - \beta_8$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆ

MALE_i คือ เพศของประชาชนคนที่ i

ถ้า = 1 เมื่อเป็นเพศชาย

ถ้า = 0 เมื่อเป็นเพศหญิง

AGE_i คือ จำนวนอายุของประชาชนคนที่ i (ปี)

MARR_i คือ สถานภาพการสมรส

ถ้า = 1 หมายถึง สมรส

ถ้า = 0 หมายถึง อื่นๆ

EDU0_i คือ ประชาชนคนที่ i มีการศึกษามากกว่าระดับปริญญาตรี

= 1 เมื่อประชาชนคนที่ i มีการศึกษามากกว่าระดับปริญญาตรี

= 0 อื่นๆ

EDU _{1i}	คือ ประชาชนคนที่ i มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
= 1	เมื่อประชาชนคนที่ i มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
= 0	อื่น ๆ
EDU _{2i} (Reference)	คือ ประชาชนคนที่ i มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี
= 1	เมื่อประชาชนคนที่ i มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี
= 0	อื่น ๆ
INCOME _i	คือ ระดับรายได้ของประชาชนคนที่ i (10,000 บาทต่อเดือน)
RES _i	คือ จำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของประชาชนคนที่ i (คน)
DEBT _i	คือ ภาระหนี้สินของประชาชนคนที่ i
= 1	เมื่อประชาชนคนที่ i มีภาระหนี้สินไม่เกิน 1 แสนบาท
= 0	อื่น ๆ

3.4 สมมติฐานในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกทำประกันชีวิต ได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

1) เพศ เพศหญิงมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตมากกว่าเพศชาย เนื่องจากผู้หญิงมีความคิดรอบคอบ ต้องการความมั่นคงในชีวิตมากกว่าผู้ชาย โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของกาญจนา ศรีหมอก (2549) ที่ศึกษาพบว่าพนักงานธนาคารในจังหวัดชัยนาทที่เป็นเพศหญิงทำประกันชีวิตมากกว่าเพศชาย

2) อายุ ผู้ที่มีอายุในช่วงวัยกลางคน มีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตมากกว่าช่วงอายุอื่น เนื่องจากอยู่ในช่วงอายุที่กำลังสร้างครอบครัวจึงต้องการสร้างหลักประกันให้แก่ครอบครัว อีกทั้งยังมีงานวิจัยของ กาญจนา ศรีหมอก (2549) ที่ศึกษาพบว่ากลุ่มพนักงานที่ทำประกันชีวิตส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-40 ปี

3) สถานภาพ ผู้ที่อยู่ในสถานภาพสมรสมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพอื่น เนื่องจากผู้ที่มีสถานภาพสมรสมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว จึงต้องสร้างหลักประกันแก่ครอบครัว เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

4) ระดับการศึกษา คนที่มีระดับการศึกษาที่สูงมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตมากกว่าคนที่มีการศึกษาน้อย เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมมีความรู้ความเข้าใจในการประกันชีวิตมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

5) รายได้ของผู้บริโภค ผู้ที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตมากกว่ามีคนที่มียาได้น้อย เนื่องจากผู้ที่มีรายได้สูงย่อมมีความสามารถในการออมมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย

6) จำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ อาจเกิดได้ 2 สมมติฐาน สมมติฐานที่ 1 คือ ผู้ที่มีจำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบน้อยมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตมากกว่าผู้ที่มีจำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบมาก เนื่องจากผู้ที่มีจำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบน้อยมีภาระค่าใช้จ่ายน้อยกว่าผู้ที่มีจำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบมาก จึงมีความสามารถในการออมได้มากกว่า โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของกาญจนา ศรีหมอก (2549) ที่ศึกษาพบว่าพนักงานธนาคารในจังหวัดชัยนาทที่มีผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบน้อยกว่า 2 คน ทำประกันชีวิตมากกว่าผู้ที่มีจำนวนผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป สมมติฐานที่ 2 คือ ผู้ที่มีจำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบมากมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตมากกว่าผู้ที่มีจำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบน้อย เนื่องจากผู้ที่มีจำนวนบุคคลผู้ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบมากเห็นว่าการประกันชีวิตจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อน อย่างน้อยก็ยังมีเงินชดเชยในยามที่ตนเองไม่สามารถดูแลบุคคลเหล่านี้ได้อีกต่อไป

7) ภาระหนี้สิน ผู้ที่มีภาระหนี้สินมากมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจทำประกันชีวิตมากกว่าผู้ที่มีภาระหนี้สินน้อย เนื่องจากผู้ที่มีภาระหนี้สินมากย่อมต้องการสร้างหลักประกันในยามที่ตนไม่สามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้อีกต่อไป เพื่อนำเงินชดเชยที่ได้จากการทำประกันชีวิตมาเป็นค่าชดเชยในหนี้สินที่เกิดขึ้น เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นแก่ครอบครัว